

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/245/2015
Identifikačné číslo spisu: 7015200445
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200445.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa: Ing. C. D., nar. XY, bytom N., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o zvýšenie invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. júla 2015, č.k. 7Sd/12/2015-16, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 17. júla 2015, č.k. 7Sd/12/2015-16, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 17. júla 2015, č.k. 7Sd/12/2015-16, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XY z 02.02.2015, ktorým podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že na základe lekárskejších správ posudkových lekárov pobočky Sociálnej poisťovne v Spišskej Novej Vsi z 09.01.2015 a ústredia Sociálnej poisťovne, vysunutého pracoviska v Košiciach zo 14.04.2015 mal krajský súd preukázané, že posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že nedošlo k zhoršeniu zdravotného stavu, ktorý by u navrhovateľa odôvodňoval uznanie viac ako doteraz uznanej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“). Za rozhodujúce zdravotné postihnutie, uvedené v kapitole XV, oddiel E, položka č. 3 písm. c/ prílohy č. 4 zákona bola miera poklesu určená v rozsahu 50% a táto bola navýšená o 10% za ostatné zdravotné postihnutia na celkových 60%, ktoré je vzhľadom na vyhodnotený zdravotný stav podľa prílohy č. 4 zákona maximálnym zhodnotením. Podľa názoru krajského súdu navrhovateľ lekárskejšími nálezmi, predloženými v súdnom konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav odôvodňoval vyššiu mieru poklesu.

Krajský súd poukázal na to, že závery posudkových lekárov sú pre súd v konaní podľa § 250l a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) dôkazmi vykonanými v správnom konaní, ktorých obsah súd nemôže pri hodnotení dôkazov obísť alebo znižovať ich dôkazný význam, ak v konaní nezistí iné skutočnosti, ktoré by závery podaných posudkov vyvracali. Pri posudzovaní obsahu opravného prostriedku a posudkov nezistil žiadne relevantné dôvody, ktoré by spochybnili zhodné závery posudkových lekárov. Rozhodnutie odporkyne preto považoval za súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súd napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Z jeho obsahu vyplýva námietka, že krajský súd neustanovil znalca, ktorý by mal posúdiť, či aj s inkontinenciou po operácii chrbtice môže ísť s plienkou pracovať; nerozumie, prečo tejto jeho požiadavke súd nevyhovel.

Posudzujúc odvolanie podľa jeho obsahu mal odvolací súd za to, že navrhovateľ sa domáha zmeny rozsudku krajského súdu, zrušenia rozhodnutia odporkyne a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukázala na to, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli príslušnými posudkovými lekármi dostatočne ozrejmene, dostatočne podložené odbornými lekáorskými nálezmi, bez nejasností a vnútorných rozporov, preto nebol daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal zhoršenie zdravotného stavu v rozsahu odôvodňujúcom zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 2, 3, 5 zákona).

Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 veta prvá zákona č. 461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú

činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že pre zvýšenie miery poklesu nestačí dlhodobosť zhoršenia zdravotného stavu; musí ísť súčasne o také zhoršenie, ktoré vo svojich dôsledkoch dlhodobo, bez možnosti zlepšenia rehabilitačnou alebo medikáčnou liečbou vedie k zvýšeniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a vykonáva ju posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 3 písm. a/ a ods. 5 zákona).

Z posudkov posudkových lekárov pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne z 09.01.2015 a 14.04.2015 vyplýva, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie považovali degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu, ktorému priradili 50% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3 písm. c/ prílohy č. 4 zákona. Takto určenú mieru poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie zvýšili o 10% za ostatné zdravotné postihnutia (stav po operácii chrbtice, stredne ťažké narušenie osobnosti a poruchy správania s miernym obmedzením výkonu a iné). Z posudku posudkového lekára ústredia vyplýva, že okrem iných zohľadnil aj správu z hospitalizácie navrhovateľa v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová z 19.11.2014, v rámci ktorej rehabilitáciou došlo k zlepšeniu trofiky svalstva dolných končatín, svalovej sily, stereotypu a vytrvalosti chôdze, sebaobslužnej činnosti. Podľa posudkového lekára pooperačný stav by pri neprítomnosti paréz, svalových atrofií a sfinkterových porúch zodpovedal podľa kapitoly XV, oddielu E položky 4 maximálne 45% miere poklesu, keďže však MR vyšetrenie driekovej chrbtice z júna 2014 potvrdilo prítomnosť nezmenených degeneratívnych zmien, naďalej toto rozhodujúce zdravotné postihnutie hodnotil podľa položky 3 písm. c/ s mierou poklesu 50%. Súčasne posudkový lekár vyhodnotil aj ostatné zdravotné postihnutia tak, že ani jedno by pri samostatnom posudzovaní nepodmienilo viac ako 45% mieru poklesu, preto boli zhodnotené ako ostatné zdravotné postihnutia, ktoré odôvodňujú zvýšenie vyššie uvedenej miery poklesu najviac o 10% na celkových 60%.

Navrhovateľ v priebehu odvolacieho konania predložil odvolaciemu súdu novšie lekárske nálezy a správy z hospitalizácií na neurológii od 13.03.2016 do 23.03.2016 a od 01.06.2016 do 08.06.2016. K týmto sa vyjadril posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne v posudku z 28.04.2016. Uviedol v ňom, že popisovaná osteoporóza je iba ľahkého stupňa a nasadenou liečbou došlo k zlepšeniu hodnôt, rtg vyšetrenia sú s negatívnym nálezom na panve a bedrových kĺboch, urologické vyšetrenie popisuje benigne zväčšenie prostaty, stav po operácii prostaty a únik moču bez bližšieho určenia stupňa a pôvodu - toto urologické ochorenie by bolo možné hodnotiť mierou poklesu v rozsahu iba 10 - 20%. Vertebrogénne ťažkosti naďalej podmieňujú 50% mieru poklesu. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporkyne, teda ku dňu 02.02.2015 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.), hoci zákon nevylučuje možnosť, aby odporkyňa na základe ďalších dôkazov prehodnotila svoje rozhodnutie; z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval za relevantné lekárske nálezy z obdobia po vydaní rozhodnutia odporkyne, teda po 02.02.2015.

Odvolací súd v zhode s krajským súdom dospel k záveru, že posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne, ktorí sú zákonom povolaní na podávanie posudkov na účely invalidity v konaní o dávkach dôchodkového poistenia, vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľa komplexne, objektívne a úplne, berúc do úvahy navrhovateľom uvádzané subjektívne ťažkosti, pričom vychádzali z nálezov odborných lekárskeho vyšetrení, resp. správ z hospitalizácií navrhovateľa a vyjadrili sa aj k namietanej inkontinencii moču. Ich závery považoval za presvedčivo odôvodňujúce záver o miere poklesu, bez

vnútorných rozporov a bez rozporu s nálezmi odborných lekárskejších vyšetrení, preto nepovažoval za potrebné a dôvodné doplnenie dokazovania o nariadenia znaleckého posúdenia zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť. Odvolací súd mal preukázané, že navrhovateľ ku dňu 02.02.2015 nespĺňal podmienky na zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 60%. Z uvedeného dôvodu aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p., tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ nebol v tomto konaní úspešný.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že vzhľadom na možnú progresiu zdravotného stavu navrhovateľ má kedykoľvek možnosť znovu požiadať o zvýšenie invalidného dôchodku, a to i spätne.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.